

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اقتصاد

سال دوم آموزش متوسطه

رشته ادبیات و علوم انسانی

این کتاب در سال ۱۳۸۷ در شورایی متشکل از: ناصر ذاکری، دکتر عادل پیغامی، یحیی فردی، سید مجتبیٰ فنائی، اصغر بهائسته و منصوره طالقانی مورد اصلاح و بازنگری قرار گرفت.

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: اقتصاد - ۱/۲۴۰

شورای برنامه‌ریزی: محمود روزبهان، ناصر ذاکری، سید مجتبیٰ فنائی، میر حسین یوسف شاهی، یحیی فردی و نسرین جعفری

مؤلفان: سید مجتبیٰ فنائی، محمود روزبهان، ناصر ذاکری و دکتر عادل پیغامی

ویراستاران: افسانه حبیب‌زاده کلی، افسانه حاجتی طباطبائی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

عکاس: محمدرضا نورمحمدبیک

صفحه‌آرا: صفیری عابدی

طراح جلد: مریم کیوان

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخن)

تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵

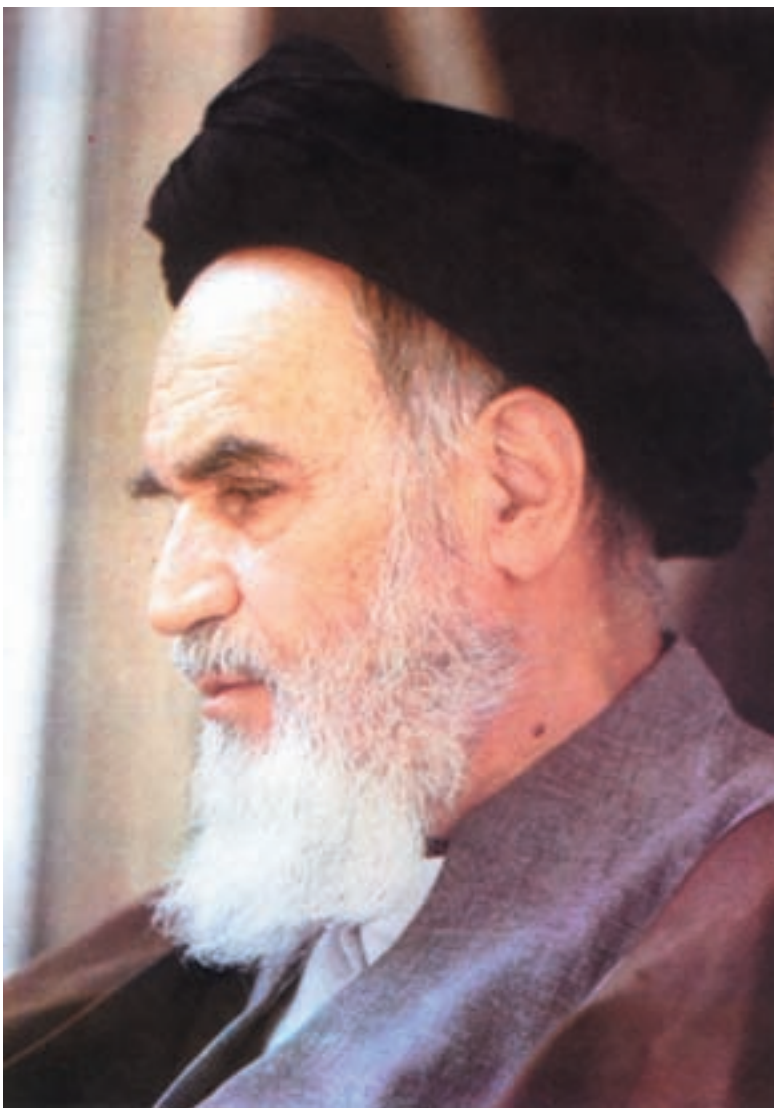
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوازدهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۶-۱۶۷۱-۵-۹۶۴-۰ ISBN 964-05-1671-6

۱۳۹۱

ارائه‌ی طرح‌ها و اصولاً تبیین جهت‌گیری اقتصاد اسلام در راستای حفظ منافع محرومین و گسترش مشارکت عمومی آنان و مبارزه‌ی اسلام با زراندوزان، بزرگ‌ترین هدیه و بشارت آزادی انسان از اسارت فقر و تهیدستی به شمار می‌رود و بیان این حقیقت که صاحبان مال و منال در حکومت اسلام هیچ امتیاز و برتری‌ای از این جهت بر فقرا ندارند و ابداً اولویتی به آنان تعلق نخواهد گرفت، مسلم راه شکوفایی و پرورش استعدادهای خفته و سرکوب شده‌ی پابرهنگان را فراهم می‌کند.

امام خمینی

فهرست

بخش اوّل — مقدمات

- ۱ فصل اوّل: اقتصاد چیست؟
۲۰ فصل دوم: آشنایی با شاخص‌های اقتصادی

بخش دوم — تولید و بازار

- ۳۴ فصل اوّل: تولید
۴۵ فصل دوم: بازار

بخش سوم — مدیریت کلان اقتصادی

- ۵۶ فصل اوّل: دولت و اقتصاد
۶۵ فصل دوم: اقتصاد و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۷۳ فصل سوم: بودجه‌ی دولت

بخش چهارم — توسعه‌ی اقتصادی

- ۹۰ فصل اوّل: مفاهیم و معیارهای توسعه
۹۸ فصل دوم: توزیع درآمد و فقر
۱۰۴ فصل سوم: دولت و توسعه

بخش پنجم — نهادها و بازارهای مالی

- ۱۱۳ فصل اوّل: پول
۱۲۹ فصل دوم: بانک
۱۴۰ فصل سوم: بورس

بخش ششم — اقتصاد جهان

- ۱۴۸ فصل اوّل: تجارت بین‌الملل
۱۶۰ فصل دوم: آشنایی با برخی نهادها و مؤسسات مؤثر در اقتصاد جهان

در این کتاب، مواردی که در کادر قرار گرفته برای مطالعه‌ی آزاد است و مورد ارزش‌یابی قرار نمی‌گیرد.

دانش آموز عزیز

علم اقتصاد بخشی از دانش بشری است که در طول دو قرن اخیر اهمیت زیادی یافته است. این رشته شاخه‌ای از علوم اجتماعی است اما در بین رشته‌های مختلف این علوم، جایگاه ویژه‌ای دارد. دلیل این امر نیز اهمیت یافتن هرچه بیشتر مسائل و موضوعات اقتصادی در زندگی بشر امروزی است؛ برای مثال، امروزه در سطح بین‌المللی، کشورهای شناخته شده و مطرح‌اند که اقتصادی قوی دارند. از سوی دیگر، در قرون اخیر با تغییرات سریع فناوری و تحولاتی که در ساختار اقتصادی جوامع به وقوع پیوسته، علم اقتصاد نیز به‌طور دائم پیچیده‌تر شده است. به هر حال، سعی مؤلفان این کتاب بر این بوده است که مفاهیم و اصطلاحاتی از مباحث اقتصادی را به شما دانش‌آموز عزیز معرفی کنند و به این وسیله، زمینه‌ی لازم برای درک مسائل و مباحث اقتصادی را فراهم آورند؛ بنابراین، کتاب حاضر مجموعه‌ی مفیدی از اطلاعات لازم را برای درک مسائل واقعی اقتصادی مطرح در جامعه‌ی امروزی در اختیار شما قرار می‌دهد.

برای کمک به شما جهت یادگیری هر چه بهتر مباحث مطرح شده و درک بهتر آن‌ها، هر فصل کتاب با یک سؤال انگیزاننده آغاز شده است. در عین حال، در هر فصل نیز فعالیت‌ها و پرسش‌هایی را گنجانده‌ایم. امیدواریم با انجام دادن این فعالیت‌ها و تمرین‌ها مطالب را بهتر بیاموزید و آموخته‌ها را در زندگی خود به کار گیرید.

گروه اقتصاد

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی